

**Організація медичної
експертизи
працездатності.
Соціальне
страхування та
соціальне
забезпечення**

Види медичної експертизи

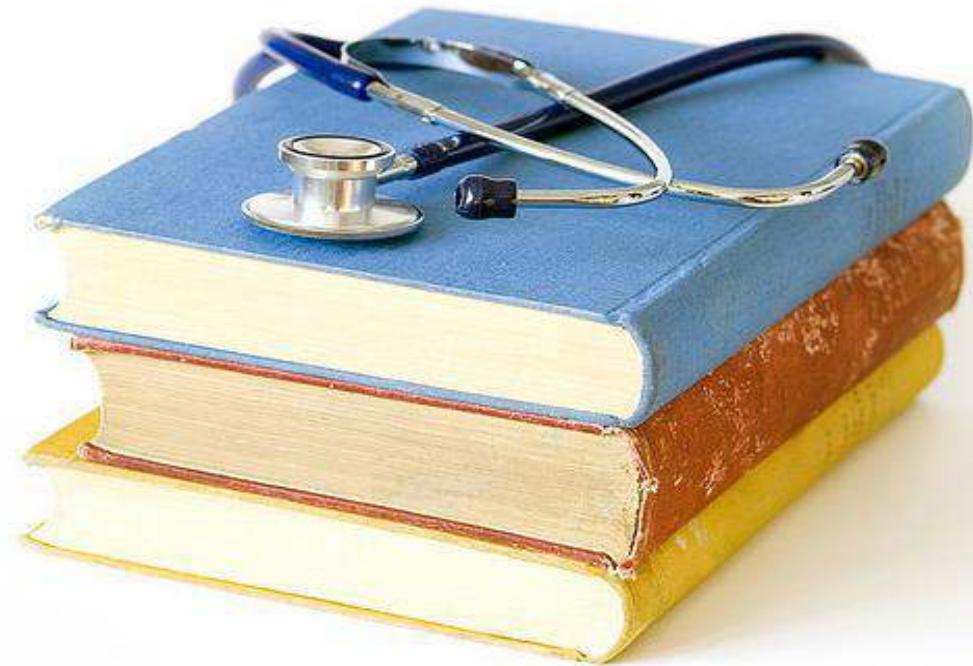
- **медико-соціальна експертиза втрати працездатності;**
- **військово-лікарська;**
- **судово-медична та судово-психіатрична;**
- **патологоанатомічна.**

Види медичної експертизи

- **Медико-соціальна експертиза** визначає наявність факту, ступеня, причини тимчасової та стійкої втрати працездатності та необхідності звільнення в зв'язку з цим від роботи.
- **Військово-лікарська експертиза** визначає придатність до військової служби призовників і військовозобов'язаних; встановлює причинний зв'язок захворювань, уражень і травм із військовою службою.
- **Судово-медична та судово-психіатрична експертизи** призначаються особами, що ведуть дізнання, а організаційне керівництво їх проведенням здійснює Міністерство охорони здоров'я України.
- **Патологоанатомічна експертиза** встановлює причини та механізм смерті хворого.

Види непрацездатності

- *Тимчасова непрацездатність* - це неможливість виконувати роботу в зв'язку з захворюванням, травмою чи іншими причинами протягом нетривалого часу.
- *Стійка непрацездатність або інвалідність* - це тривала чи постійна втрата працездатності внаслідок хронічного захворювання чи травми, які призвели

Види в залежності від ступеня втрати працездатності

Повна втрата працездатності внаслідок захворювання людина не може виконувати жодної роботи та потребує спеціального лікувального режиму.

Часткова втрата працездатності – при якій працівник може виконувати ту ж саму чи іншу роботу не в повному обсязі чи в інших умовах.

Облікові документи

*Документом, що дає право на одержання виплат з державного соціального страхування є **листок непрацездатності**, "лікарняний листок". Цей документ є:*

- **обліковим** (для обліку та аналізу захворюваності з тимчасовою втратою працездатності);
- **юридичним** (виправдовує невихід на роботу);
- **фінансовим** (дає право на одержання грошових виплат з державного соціального страхування).

Закладом підписаним
і оформленим в згоді
определено заповнює**ЛИСТОК НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ
ПЕРВИННИЙ, ПРОДОВЖЕННЯ ЛИСТКА N .....**

(визначає підприємство)

Серія ..... N .....

(присвоєно підприємством)

(присвоєно, якщо не безпечною підприємством)

N вхідної карти .....

(Підпис окремою особою)

(місце роботи: назва підприємства, установи, організації)

Відпрацьовано: ..... 20..... р.

(місяць, година)

КОРИНЕЦЬ**ЛИСТОК НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ
ПЕРВИННИЙ, ПРОДОВЖЕННЯ ЛИСТКА N .....**

(визначає підприємство)

Серія .....

N .....

Безпека
трудоустрою окремою
карткою

Тип ..... Місяць .....

Категорія
підприємства
МПК/р
МРР/20.....

Відпрацьовано: ..... 20..... р.

(місяць, година)

Вік .....

(повний років)

(прізвище, ім'я, по-батькові підприємства)

(місце роботи: назва підприємства, установи, організації)

Датно первинний.

Датно закінчений.

Причини непрацездатності: захворювання загальної – 1, професійне та його наслідки – 2, наслідок аварій на ЧАЕС – 3, нещасний випадок на виробництві та його наслідки – 4, поінфаркційні стани – 5, контакт з хворим на інфекційне захворювання та бактеріоносійство – 6, синапто-курортоге лізування – 7, вагітність та пологи – 8, організаційне протезування – 9, догляд (вік) – ..... – 10.

РЕЗЮМЕ:

Відвізити: про порушення реквізитів:

Підпис лікаря .....

Перебував у стаціонарі
з..... 20..... р. по..... 20..... р.

Направлений у МСЕК .....

Підпис голови ЛКК.....

Переведені тимчасово на іншу роботу
з..... 20..... р. по..... 20..... р.

Співпрацює у МСЕК .....

Висновок МСЕК.....

Підпис голови ЛКК.....

М.П.

Бувши протягом непрацездатності лікувався:

Підпис голови нолікаря.....

Підпис голови МСЕК.....

М.П.

МСЕК

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД РОБОТИ

З якого часу	До якого часу звільнено	Поводження і прізвище лікаря	Поводження та прізвище лікаря
1 (місяць, місяць, рік)	(співпадає часом і місцем)		
2 (місяць, місяць, рік)	(співпадає часом і місцем)		
3 (місяць, місяць, рік)	(співпадає часом і місцем)		
4 (місяць, місяць, рік)	(співпадає часом і місцем)		

СТАТИ ДО РОБОТИ

(співпадає часом і місцем)

ПРОДОВЖУЄ ЗАВЕРТІТИ

Випускний лист: зарплатним (проформа) N .....

Поводження, прізвище

Поводження, прізвище

Починає виконувати роботу з

ПРИМІТКА:

Закладом введено бухгалтерів (зарплатників та членів комісії) підприємства, установи, організації

Закладом введено лідируючих або уповноважених осіб

Закладом введено лідируючих або уповноважених осіб

Закладом введено лідируючих або уповноважених осіб, які здійснюють призначення допомог

(назва підприємства, установи, організації)

Структурний підрозділ..... Пошта..... Тел. N.....

Робота постійна, тимчасова, сезонна (потрібно зазначити).

Не працював з "....."..... 20..... р. по "....."..... 20..... р.

Неробочі дні за період непрацездатності .....

(місяць)

До роботи став з "....."..... 20..... р.

Питань і прізвищ табельника або уповноваженої особи .....

Дата .....

Застрахована особа відносно до осіб, які постраждали внаслідок аварій на ЧАЕС або потерпіла зору дитину віком до 14 років, яка потерпіла від Черніобильської катастрофи, ветеран війни (потрібно зазначити).

Страховий стаж за часом непрацездатності:

до 5 років, від 5 до 8, від 8 і більше років (потрібно зазначити).

(місяць, півріччя і прізвища працівників, якістю записи або уповноваженої особи)

ПРИЗНАЧЕНА ДОПОМОГА:

З погодинної непрацездатності в розмірі.....% за..... робочих (календарних) днів

З вагітності та пологів у розмірі.....% за..... робочих (календарних) днів

Допомога не надається з причини .....

Акт про значення внаслідок на виробництві, акт розслідування нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання від..... 20..... р. N .....

(місяць, півріччя і прізвища уповноваженої особи)

ДОВІДКА ПРО ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ

Місячний оклад..... грн. Дата тарифної ставки..... грн

Місяць	Кількість робочих днів (годин)	Сума фактичної зарплатної плати з яких нараховувалася страхові платежі	Середньодня зарплатна плата (середньоденний зарплата)

Усього:

При переведенні під час творчості на іншу роботу з "....."..... 20..... р.

до "....."..... 20..... р. зарплатна плата за..... днів становить.....

НАЛЕЖИТЬ ДО ВИПЛАТИ

З якого часу і по якого	За скільки днів (годин)	Розмір допомоги в % до зарплатної плати	Дата (годинна) допомоги в грн. і коп.	Усього нараховано	Усього, з урахування зарплатної плати при переведенні на іншу роботу

(усього нараховано — суцільна ставка)

Ваше часте до платіжної відомості за..... місяць 20..... р.

Починає Призначити і підпис керівника..... Підпис головного (старшого) бухгалтера.....

Облікові документи

Довідки встановленої форми, затверджені статистичними органами, при тимчасовій непрацездатності видаються:

- учням всіх категорій, студентам вузів і технікумів, школярам при захворюваннях;
- у зв'язку з побутовою травмою та операцією аборту;
- при захворюваннях, пов'язаних із сп'янінням, при зловживанні алкоголем;
- по догляду за хворою дитиною.

Основні завдання лікувально-профілактичних закладів при проведенні медико-соціальної експертизи

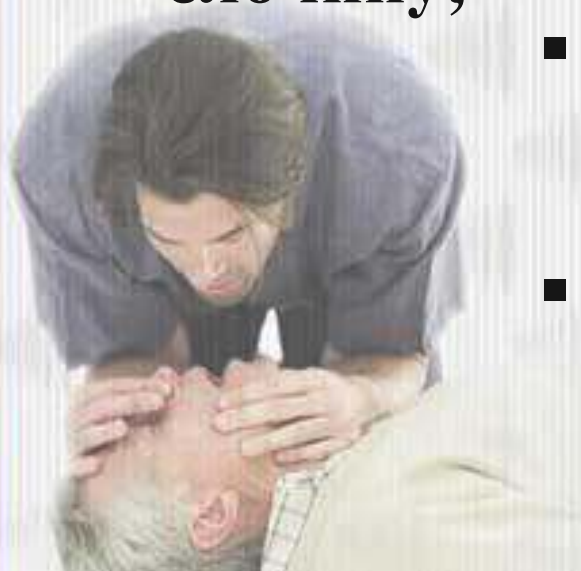
- експертиза тимчасової непрацездатності;
- своєчасне виявлення стійкої непрацездатності та направлення хворого на медико-соціальну експертну комісію;
- рекомендації щодо працевлаштування робітників, що не мають ознак інвалідності.

Види тимчасової непрацездатності:

- **захворювання (травма);**
- **догляд за хворим членом родини;**
- **санаторно-курортне лікування;**
- **карантин;**
- **переведення на іншу роботу при туберкульозі та при професійному захворюванні;**
- **протезування в умовах стаціонару протезно-ортопедичного підприємства;**
- **відпустка в зв'язку з вагітністю та пологами.**

Не видається листок непрацездатності:

- особам, які видають себе за хворих або навмисно заподіяли шкоду своєму здоров'ю з метою ухилення від роботи чи інших обов'язків;
- особам, тимчасова непрацездатність яких пов'язана з травмою, отриманою при скоєнні злочину;
  - на час примусового лікування за рішенням суду (крім психічних хворих);
  - на час перебування під арештом і на час проведені» судово-медичної експертизи.

*Право продовження листка
непрацездатності разом з лікуючим
лікарем надається:*

- **головному лікарю (заступнику головного лікаря з експертизи працездатності);**
- **завідуючому відділенням;**
- **лікарсько-консультативній комісії.**

Основні завдання ЛКК

- вирішення складних і конфліктних питань експертизи непрацездатності;
- продовження листка непрацездатності до одужання (після 6 днів);
- видача листка непрацездатності на санаторно-курортне лікування;
- видача листка непрацездатності при переведенні на іншу роботу при туберкульозі та професійному захворюванні;
- направлення хворих на медико-соціальну експертну комісію;
- продовження листка непрацездатності по догляду за хворою дитиною з 11 по 14 день;
- видача листка непрацездатності для лікування в іншому місці.

Виробничі травми

- перебування на робочому місці, на території підприємства, в іншому місці роботи протягом робочого часу;
- проїзду на роботу чи з роботи на транспорті підприємства;
- проведення робіт в інтересах підприємства, де працює потерпілий;
- прямування працівника до (між) об'єкта (ми) обслуговування за затвердженими маршрутами або до будь-якого об'єкта за дорученням власника.

Для розслідування підлягають травми

- призвела до втрати працездатності на один або більше робочих днів;
- до необхідності переведення потерпілого на іншу (легшу) роботу, не менш як на один робочий день;
- до смерті на підприємстві.

Невиробничі травми

- нещасний випадок трапився по дорозі на роботу чи з роботи;
- при виконанні донорських функцій;
- при виконанні громадського обов'язку з рятування людей;
- під час участі в спортивних іграх на офіційних змаганнях.

Не дозволяється видача листка
непрацездатності по догляду:

- за хронічними хворими;
- при відмові хворого або його родичів від госпіталізації;
- при встановленні карантину в дитячій установі;
- якщо матір знаходиться в черговій відпустці або у відпустці без збереження заробітної плати.

Експертиза стійкої непрацездатності

- *Експертизу стійкої непрацездатності, або інвалідності, проводять медико-соціальні експертні комісії (МСЕК).*
- *У МСЕК з метою виявлення компенсаторно-адаптивних можливостей проходять огляд громадяни, які частково чи повністю втратили здоров'я внаслідок захворювання, травм, вроджених дефектів, що обмежують їх життєдіяльність, а також ті, що за чинним законодавством мають право на соціальну допомогу.*

МСЕК встановлює:

- ступінь обмеження життєдіяльності людини, стан працездатності, групу, причину та час настання інвалідності внаслідок загального чи професійного захворювання, трудового каліцтва;
- ступінь втрати працездатності (у відсотках);
- причинний зв'язок інвалідності колишніх військовослужбовців з перебуванням на фронті чи з виконанням інших обов'язків військової служби;
- • причинний зв'язок інвалідності з захворюванням чи каліцтвом, що виникли в дитинстві, уродженим дефектом;
- ступінь втрати здоров'я, групу, причину, зв'язок і час настання інвалідності громадян, які постраждали внаслідок політичних репресій;
- ступінь втрати здоров'я, групу, причину, зв'язок і час настання інвалідності громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- ступінь стійкої втрати працездатності для направлення хворих до будинків для престарілих та інвалідів;
- медичні показання та протипоказання на право одержання інвалідами автомобілів з ручним керуванням.

Основні завдання МСЕК

- виявлення причин,
встановлення груп
інвалідності, надання
трудових рекомендацій
інвалідам.

Види інвалідності:

- загальне захворюванням;
- професійне захворювання;
- трудове каліцтво;
- інвалідність з дитинства;
- в зв'язку з Чорнобильською катастрофою;
- у колишніх військовослужбовців;
- інвалідність до початку трудової діяльності.

Причиною інвалідності внаслідок професійного захворювання є:

- захворювання, яке виникло під впливом несприятливих факторів, властивих даній професії, чи несприятливих умов праці;
- • захворювання, перебіг якого ускладнився під впливом професійного фактора.

Інвалідність внаслідок трудового каліцтва може бути результатом травми, яку отримано:

- безпосередньо на робочому місці;
- поза місцем роботи при виконанні виробничого завдання чи під час відрядження при виконанні виробничого завдання;
- по дорозі на роботу чи з роботи;
- в разі виконання державних або громадських обов'язків;
- в разі виконання дій щодо рятування людського життя, охорони правопорядку.

Види інвалідності

- **Інвалідність з дитинства** встановлюється підліткам до 16 років (учням до 18 років), якщо захворювання, що призвело до інвалідності, виникло до цього віку та до початку роботи за наймом.
- **Інвалідність до початку трудової діяльності** встановлюється в тих випадках, коли захворювання чи травма, що призвели до інвалідності, виникли після 16 років (а в учнів - після 18 років), але до початку трудової діяльності.
- **Інвалідність у колишніх військовослужбовців** встановлюється при наявності її причинного зв'язку зі службою в армії у наступних випадках:
  1. під час військової служби;
  2. не пізніше трьох місяців після звільнення з військової служби;
  3. пізніше трьох місяців після демобілізації, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, що мали місце під час військової служби.

Види спеціальних експертних комісій

- для дорослих - Центральна та регіональні міжвідомчі експертні комісії в містах Вінниці, Дніпропетровську, Донецьку, Києві, Львові, Харкові; обласні (міські) спеціалізовані медико-соціальні експертні комісії (облспец МСЕК) та обласні спеціалізовані лікарсько-консультативні комісії (облспец ЛКК);
- для дітей - Центральна дитяча та дитячі обласні (міські) спеціалізовані лікарсько-консультативні комісії (дитячі облспец ЛКК).

Види спеціальних експертних комісій

- експертно-консультативна група висококваліфікованих фахівців з різних медичних спеціальностей, які пройшли підготовку з радіаційної медицини;
- безпосередньо члени експертної комісії з досвідчених фахівців закладів Міністерства охорони здоров'я України, які пройшли підготовку з радіаційної медицини.

Групи інвалідності

- **Перша група** - вона встановлюється особам з постійною чи тривалою втратою працездатності, які потребують постійного стороннього догляду, нагляду чи допомоги.
- **Друга група** встановлюється особам, що також мають значні функціональні порушення та практично повну непрацездатність, але не потребують сторонньої допомоги, нагляду, тобто здатні обслуговувати себе самостійно.
- **Третя група** інвалідності передбачає можливість продовження трудової діяльності. Вона стосується осіб з обмеженою працездатністю в таких випадках:
  1. при необхідності значного зниження обсягу виробничої діяльності;
  2. при значному зниженні кваліфікації чи втраті професії;
  3. при значному утрудненні у виконанні професійних обов'язків внаслідок анатомічних дефектів, що наведені в затвердженому МОЗ України переліку дефектів.

Документація МСЕК:

- акт освідчення у МСЕК;
- книга протоколів засідань МСЕК;
- статистичний талон до акта освідчень у МСЕК;
- щорічний звіт обласної, центральної, міської МСЕК (ф. № 37 - здоров).

Основні показники інвалідності

- показник інвалідності (контингент інвалідів) - число всіх інвалідів на перше січня поточного року в розрахунку на 10000 населення;
- показник інвалідизації (первинної інвалідності) - число осіб, вперше визнаних інвалідами, на 10000 населення;
- структура інвалідності за причинами, групами.

Основні показники роботи МСЕК:

- *ефективність реабілітаційних заходів;*
- *розбіжність у рішеннях ЛКК і МСЕК;*
- *питома вага виїзних засідань МСЕК.*

**Дікую
за увагу**

